

Kérchy László (1970–1975)

Hogy került a Kollégiumba?

A Cár (Nagy Péter) ajánlott be, a középiskolás tanulmányi versenyeken elért eredményeim alapján. Elsőként egy csupa harmad-, negyed- és ötödévesekből álló, összefort közösségbe csöppentem bele, az akkori titkár, Garab Győző kitüntetett figyelmébe ajánlva. Győző atyai módon gondoskodott is arról, hogy a beilleszkedésem sima és kellemes legyen. Tőle hallottam először a kollégiumi hagyományokról, s az olyan izgalmas sztorikról, mint a Tiszán fát leúsztató tutajosokkal való összetűzés. Friss élményük volt az 1970-es árvízi védekezésben való részvétel, amely a vizsgaidőszakot is felborította. A végzetek közül is többen bejártak még a kollégiumba; Nagy Péteren kívül az Indiánt (Pordány László), Csörgő Sanyit vagy Szabad Janót említeném. Győzőt titkárként Kürti Béla, Frank Gábor majd Bratinka Jóska követte; mindannyian kiváló emberek, integráló személyiségek voltak. Ők lapozgatták a tanulmányi osztályok nyilvántartásait megfelelő utánpótlás után kutatva. Sokan kerültek be személyes ismeretség alapján is, persze megfelelő teljesítmény esetén, hiszen sokszor parázs vita folyt egy-egy jelölt alkalmasságáról.

Milyen volt a kollégiumi elhelyezés?

Akkoriban a kollégium az Irinyi épület Tisza Lajos körút (akkoriban Lenin körút) felőli szárnyának első emeletén helyezkedett el. A beköltözésekkor három nyolcágas szobából állt, egy könyvtár-tanulóval a folyosó elején s egy társalgóval közepén. A folyosó udvar felőli oldalát a „kis kupi”, a „nagy kupi” (bőröndös), a két zuhanyzó, a mosdó, a fotószoja és a konyha foglalta el. A kis kupi volt Vljaj Lajos jogász és életművész dolgozószobája, a nagy kupiban pedig a vegyész Dóbé Sanyi szeretett vizsgaidőszakban tanulni, mert a kényelmetlen körülmények nem engedték elálmosodni. Az emeletes vaságyak alsó szintjét el lehetett függönyözni, ez nyújtott némi intimitást. A hátsó nyolcágasban a fizikus Garab Győző mellett a vegyész Bakos János (Mandarin), Sárkány János és Labádi Imre, az angol szakos Czákó Miklós, a matematikus Komlósi Sándor és Scherer Ferenc voltak szobatársaim. 1972-ben felújították és átalakították a kollégiumot. Megnyílt a második szint, ahová beköltöztek a lányok. eltűntek az emeletes ágyak, hatágas szobákat alakítottak ki. Én az első szobába kerültem át, ahol az évek során együtt laktam a bölcsész Frank Gáborral és Szendi Zoltánnal, a matematikus Czédli Gáborral és Totik Vilmossal, valamint az informatikus Gyimóthy Tiborral. Valamennyien jó barátaim lettek.

Hogy működött a közösség?

Más kollégiumokhoz képest ez egy kis közösség volt, amely tehetséges, nyílt szellemű diákokból állt. Külön fényt adott e társaságnak a hallgatók szakterületeinek sokszínűsége, az, hogy bölcsészek, jogászok, természettudományokat tanuló hallgatók és matematikusok éltek itt együtt. Ez tette a sokszor éjszakába

nyúló beszélgetéseket, vitákat olyan élvezetessé. Rendszeresek voltak az előadások. Majd negyven év távlatából is jól emlékszem arra, mennyire megragadott Halász Előd előadói stílusa: hosszú körmondatait játszi könnyedséggel fogalmazta meg, s mindig pontosan ért a végére. Lenyűgözőtt Wittman Tibor Németalföldtől Latin-Amerikáig ívelő előadása, mely bepillantást engedett egy történelem-gondolkodásmódjába. De említhetném Kalmár László matematikai nyelvészetről tartott előadását, vagy Soós Gyula nem-euklideszi geometriáról szóló szemináriumát is.

A közösségi élet szerves részét képezte a tarokk, amit egy idő után kiszorított a sakkörület. Gyakran jártunk le a libára focizni, s rendszeresek voltak a Tisza és Maros menti túrák, kirándulások. A Sárkány, valamint a Felsővárosi és Alsóvárosi vendéglők is sokszor voltak a kollégiumi élet kihelyezett színterei.

Milyenek voltak az igazgatók?

Az első igazgatóm Huhn Péter bácsi volt, aki a tarokk rejtelmébe vezetett be bennünket. A tarokkozás közben beszélt olvasmányélményeiről, vagy kedvenc Wagner-melódiáit dúdolgatta. Megragadt az emlékezetemben, amit Mikszáthról mondott, s bár harminc év múltával, de elolvastam az említett könyveket. Sajnos az általa javasolt Wagner-kurzusra – hiányos némettudásunk miatt – nem került sor. Ő volt a folyók menti túrák vezetője is. Huhn Pétert Novák Mihály váltotta, aki már a lányokkal kibővült kollégiumot irányította. Csendes szavú, de határozott vezető volt. Néhány év után elment Kanadába, őt az Igazgató Tanács bölcsész tagja, Nagy Géza követte. Rá mint lelkes, jó humorú, közvetlen emberre emlékszem. Karakteres, vicces ember volt Szöllösi bácsi, a portás, és meg kell említenem a mindig vidám Terike nénit, aki délelőtti takarításai során sokszor nyitotta ránk az ajtót azzal, hogy „Fiúk, jöttem kefélni.”

Érezte-e a párt a hatását a Kollégiumban?

Minket már nem értek olyan atrocitások, beszervezési kísérletek, mint Csörgő Sanyit a hatvanas években. Állítólag a mi időnkben is voltak besúgók a kollégiumban, de a párt közvetlen hatását nem érzékeltük.

Később Ön lett az Eötvös Kollégium igazgatója, hogy került sor a váltásra, mi történt a Kollégiumban ezen időszak alatt?

1990-ben Hatvani Lászlótól vettem át a stafétabotot az ő ösztönzésére, amikor a Természettudományi Kar dékánjává nevezték ki. Az indulás nem volt zökkenőmentes. Kiderült, hogy a diákok egy részének más jelöltje volt, feszültség volt a kollégiumi tanárnő és a gondnok között, s azt sem tudtam elérni, hogy a kollégisták ne elsőéves hallgatót válasszanak titkárnak. E problémák azonban hamarosan megoldódtak, új gondnokunk lett, s pályázat útján Zsóka (Barczy Erzsébet) nyerte el a kollégiumi tanári állást. A Diákbizottsággal is sikerült jó kapcsolatot kialakítanom. A kilencvenes évek elején új pénzügyi források nyíltak meg. Sok pályázatot nyertünk el, melyekből előadásokat, nyelvórákat, tanulmányi kirándulásokat, felújítási munkákat finanszíroztunk, könyveket, számítógépeket vásároltunk. Ekkor adták át a negyedik szintet is, ahová doktoranduszok költöztek.

Sikerült megszerezniünk a kollégium területén működő orvosi rendelőt, ahol két vendégszobát alakítottunk ki. Hosszú viták és együtt-gondolkodás után kidolgoztuk az új Követelményrendszert valamint az új Szervezeti és Működési Szabályzatot. Kezdeményeztük a Védnöki Kör létrehozását, amelynek fő feladata a szakmai színvonal biztosítása mind a felvételnél, mind a bentmaradásnál. Két sikeres találkozót szerveztünk: egyet 1993 novemberében és egyet 1997 májusában. Az első külön eredménye a Baráti Kör megalakítása volt. A másodikról készült két és fél órás videót DVD-re másoltattam, s különleges történeti forrásként átadom a kollégiumnak. Működésem hét éve során olyan kérdésekre is választ kellett adni, mint hogy lehet-e a kollégiumban pókokat, kígyókat tartani, feltehető-e aktképek a kollégium szerverére, helyénvaló-e, ha a mi szerverünkről blokkolják a Műgyetem számítógép-hálózatát? E problémákat sikerült mind megoldanunk, más fontosabb kérdésekkel együtt. Igazi öröm volt együtt dolgozni olyan kiváló hallgatókkal, mint Jaczkovics Laci, Cseh Attila vagy Csúri Péter.

Hogy alakult egyéni életpályája, mit adott az Ön számára a Kollégium?

A végzés után a Bolyai Intézet Analízis Tanszékén kaptam állást. Ötévenként emelkedtem a ranglétrán. A nagydoktori fokozat megszerzése után, 1990-ben neveztek ki egyetemi tanárrá. Az intézetben jelenleg a második ciklusban töltöm be a tanszékcsoport-vezetői tisztséget, emellett 2006 óta vezetem az Analízis Tanszékét. 1993 óta vagyok a Haar Alfréd és Riesz Frigyes által alapított Acta Scientiarum Mathematicarum folyóirat főszerkesztője. Összesen öt szemesztert töltöttem el az Egyesült Államok egyetemein vendégprofesszorként. 1997-ben épp egy ilyen meghívás miatt adtam át az Eötvös Kollégium igazgatói stafétáját Kincses Jánosnak. Végzés után rögtön megnősültem, két bölcsész lányom van, s három aranyos lányunokám. A gimnáziumi évek fegyelme, az otthoni kötöttség után az egyetem a szabadság világát jelentette, ezenkívül a kollégium egy izgalmas, inspiráló, személyiségfejlesztő közeg volt. Vannak ma is, akik megkérdőjelezik a tehetséggondozás, az elitképzés létjogosultságát. A párizsi École Normale Supérieure mintájára létrehozott Eötvös Kollégium sikere fontos érv az ilyen típusú képzés mellett. Máig szoros kapcsolat fűz volt kollégista társaimhoz. Frank Gáborral, Font Mártival, Bratinka Jóskaékkal és Szendi Zoliékkal évente legalább egyszer találkozunk, együtt szilveszterezünk.

*Az interjút Varga-Orvos Zoltán készítette 2010-ben Szegeden
Szerkesztette: Nagyllés János*